

ПРОТОКОЛ № 3

засідання Координаційного комітету сприяння зайнятості населення

м. Київ
вул. Стрітенська, 15 (зал засідань)

06 вересня 2016 року

Головував на засіданні: Майко Віталій Іванович – голова Спільного представницького органу роботодавців м. Києва - співголова Координаційного комітету сприяння зайнятості населення.

Присутні: члени Комітету та запрошені особи.

Від Сторони виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації): Крикунов Ю. В., Устименко С. М., Мусієнко Т. П., Мариняко Г. М., Соя В. В., Силенко В. Л., Шурко М. Й.

Від Сторони роботодавців: Бойченко Н. В., Ліщук В. І., Майко В. І.

Від Сторони профспілок: Духота Н. В., Кузнецов А. В., Панова О. Л., Якібчук В. В.

Запрошені: Новак А. О., Михальчук О. І, Мудренко В. О, Мшут О. В., Зубакина С., Плохотнюк Н. І.

Сторони представлені більшістю членів Координаційного комітету. Засідання комітету правомочне.

Порядок денний:

1. Про реалізацію та ефективність партнерських взаємовідносин професійно-технічних навчальних закладів м. Києва із підприємствами-замовниками робітничих кадрів на підставі укладених двосторонніх договорів для проходження виробничого навчання та виробничої практики в умовах виробництва.

2. Про надання допомоги студентам в проведенні виробничих практик на виробництві.

3. Про розгляд питання щодо встановлення тривалості компенсації витрат роботодавцям на оплату праці працевлаштованих безробітних громадян – внутрішньо переміщених осіб.

Доповідали з питань порядку денного: заступник начальника управління професійної освіти – начальник відділу професійної освіти Департаменту освіти і науки, молоді та спорту виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) Мусієнко Таїсія Петрівна, директор Київського професійного енергетичного ліцею Михальчук Олександр Іванович; директор Державного навчального закладу «Київське регіональне вище професійне училище будівництва» Новак Алла Олександрівна, начальник виробництва теплично-паркового господарства КП УЗН Оболонського району м. Києва Мшут Оксана Василівна, начальник

БМУ-2 ПАТ «Трест Київелектромонтаж» Мудренко Володимир Олексійович, начальник відділу організації надання послуг роботодавцям Київського міського центру зайнятості Шурко Майя Йосипівна.

В обговоренні питань взяли участь: директор Департаменту соціальної політики Крикунов Юрій Володимирович, голова спільного представницького органу роботодавців м. Києва, президент Київської міської асоціації роботодавців, співголова Координаційного комітету Майко Віталій Іванович, заступник голови Київської міської ради профспілок Панова Олена Леонтіївна.

Інформація

про реалізацію взаємовідносин професійно-технічних навчальних закладів м. Києва із підприємствами-замовниками робітничих кадрів на підставі укладених двосторонніх договорів для проходження виробничого навчання та виробничої практики в умовах виробництва

Сьогодення потребує підготовки робітничих кадрів нового формату: здатних опанувати складні професійні компетентності, різні форми інтеграції професій з оновленим змістом навчання, мобільних на ринку праці. Професійна підготовка має відповідати потребам сучасного ринку праці та забезпечити формування інноваційного робітничого потенціалу столиці, стати економічною складовою розвитку та інвестиційної привабливості регіону.

Для вирішення цих завдань у м. Києві діє мережа закладів профтехосвіти, до якої входить 26 навчальних закладів державної форми власності, що фінансуються із бюджету м. Києва. Серед них: 2 професійні коледжі; 6 центрів професійної освіти; 14 вищих професійних училищ; 4 професійних ліцеї.

У закладах профтехосвіти навчається 16 045 учнів, що здобувають професійно-технічну освіту, працює понад 1,7 тис. педагогічних працівників.

На підставі двосторонніх договорів із роботодавцями – замовниками робітничих кадрів відбувається формування показників замовлення на підготовку робітничих кадрів.

Відслідковується наступна динаміка: 2011 р. – укладено 1 530 договорів на підготовку 18,4 тис. учнів, 2013 р. – укладено 1 722 договори на підготовку 20,3 тис. учнів, 2015 р. – укладено 2 440 двосторонніх договорів на підготовку 19,6 тис. учнів, 2016 р. – 2 499 двосторонніх договорів із 2 291 підприємством-замовниками робітничих кадрів.

Кризові явища в економіці, практичне зникнення великих підприємств призвело до того, що кількість договорів із замовниками збільшується, а кількість кваліфікованих робітників, яких замовляє кожне підприємство, зменшується, і це відповідає ситуації, що склалася на ринку праці. Основним замовником робітничих кадрів стає малий та середній бізнес.

Проте, навіть маючи реальні запити на кваліфіковані робітничі кадри, задовольнити запити роботодавців надзвичайно складно. Серед основних проблем:

- молодь обирає професії престижні та популярні, так звані «білі комірці», а технологічно складні та з підвищеною небезпекою виконання робіт – дуже неохоче, хоча саме вони потрібні ринку праці. Важливу роль тут

мали б зіграти певні преференції для тих, хто обрав такі професії, наприклад: підвищена стипендія, безкоштовне харчування, забезпечення спецодягом, гарантоване перше робоче місце тощо, але ініціатором цих кроків повинні стати саме роботодавці;

- понад 90 % випускників загальноосвітніх навчальних закладів м. Києва мають бажання отримати вищу освіту, і лише низькі бали за результатами ЗНО приводять їх до закладів профтехосвіти;

- соціальна привабливість закладів профтехосвіти для молоді та їх батьків залишається на надзвичайно низькому рівні: відсутність популяризації робітничих професій на державному рівні та у засобах масової інформації, менший рівень стипендіального забезпечення учнів ПТНЗ порівняно із студентами ВНЗ I-II рівня, щорічне збільшення державного замовлення для фахівців з вищою освітою, відсутність фінансування статей розвитку для ПТНЗ – все це не сприяє підвищенню іміджу профтехосвіти.

Особливі проблеми виникли з виконання замовлення на підготовку кваліфікованих кадрів на 2016-2017 н. р. І хоча у м. Києва відсутні проблеми фінансового забезпечення діяльності ПТНЗ, загальна атмосфера певної недовіри щодо стабільності функціонування закладів профтехосвіти, вплинула на вибір учнями подальшої освітньої траєкторії. У 2016 році скорочено 500 навчальних місць. Кожного року заклади профтехосвіти втрачають до 1,5 тис. учнів. Замовлення на підготовку робітничих кадрів у 2016-2017 н. р. складає 6 176 учнів. По цьому замовленню недобір 1200 учнів до закладів професійно-технічної освіти.

На даний час нові законодавчі акти у сфері освіти: Закони України «Про освіту» та «Про професійну освіту» ще не прийняті.

Пріоритетним напрямом співпраці навчальних закладів профтехосвіти з соціальними партнерами у 2016 році стало формування регіонального замовлення на підготовку робітничих кадрів. З одного боку – це дає можливість швидкого реагування на потреби регіонального ринку праці, а з іншого – на сьогодні відсутня нормативно-правова база для повноцінного функціонування нового підходу щодо визначення обсягів підготовки кваліфікованих робітничих кадрів.

Спільними зусиллями Управління професійної освіти ДОНМС, органів виконавчої влади та місцевого самоврядування м. Києва, об'єднань роботодавців, були визначені, затверджені і доведені до навчальних закладів обсяги регіонального замовлення на підготовку кваліфікованих робітничих кадрів на 2016 рік.

Проте, упровадження регіонального замовлення можливе за певних застережень: необхідно регулярно здійснювати моніторингові дослідження реальних потреб ринку праці, запровадити спрощену процедуру ліцензування нових професій, забезпечити молоді відкритий доступ до інформації про вакансії на ринку праці, про переваги професійної освіти, надати можливість вільного вибору професії та місця навчання, гарантувати податкові пільги для роботодавців, що співпрацюють із закладами профтехосвіти.

Слід врахувати, що регіональне замовлення може призвести до зникнення підготовки за професіями загальнодержавного чи вузькопрофільного значення:

залізничники, зв'язківці, вишивальниці, виробники художніх виробів, ювеліри тощо.

З метою формування регіонального замовлення та визначення оптимальної мережі професійно-технічних навчальних закладів в усіх регіонах України розпочався процес створення рад професійно-технічної освіти (рад стейкхолдерів). Київ став одним із перших регіонів, де офіційно розпочала свою роботу Рада з професійно-технічної освіти.

Розпорядженням виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) від 30.08.2016 № 760 затверджено склад та Положення про Регіональну раду з питань професійно-технічної освіти у місті Києві.

Роботодавці вимагають від профтехосвіти якісної професійної підготовки, швидко реагувати на виклики ринку праці, упроваджувати нові професії та нові виробничі технології, вчасно вносити зміни до змісту освіти, модернізувати матеріально-технічне забезпечення навчально-виробничого процесу, підвищувати рівень фахової майстерності педагогічних працівників. При цьому державне фінансування цих напрямів діяльності ПТНЗ протягом багатьох років було практично відсутнє і оновлення навчальної бази здійснювалось в основному за рахунок власних ресурсів ПТНЗ та кошторисних призначень Київської міської державної адміністрації. Тому активізація участі роботодавців у оновленні матеріально-технічної бази, оновленні змісту освіти, підвищенні кваліфікації педагогічних кадрів є запорукою якісних змін у підготовці висококваліфікованих робітничих кадрів.

Незважаючи на складну економічну ситуацію, попит роботодавців на кваліфіковані робітничі кадри зберігається, про що свідчить рівень працевлаштування випускників. У 2016 році у професійно-технічних навчальних закладах м. Києва здобули професійну освіту 6 497 випускників ПТНЗ, із них 6 165 осіб навчалось за державним замовленням. Із них – 90,6 % (5 589 випускників) отримали гарантоване перше робоче місце за обраною професією, продовжили навчання у вищих навчальних закладах 443 особи (7,2 %), призовані на службу до лав Збройних Сил України – 20 випускників (0,3 %), тобто загальна кількість працевлаштованих складає 6 052 особи (98,1 %). Якщо врахувати, що 67 випускниць перебуває у декретній відпустці (1,1%), то загальний рівень працевлаштованих випускників становить 99,2% (6 119 осіб). При цьому понад 80% випускників працевлаштовані саме на підприємствах, установах і організаціях м. Києва. Не працевлаштовані 47 осіб, що становить 0,76 % (у 2014-2015 н. р. відповідно – 115 осіб (1,7 %). В сучасних складних економічних умовах це вагомий результат.

За дорученням Уряду у липні 2016 року Київською міською державною адміністрацією за участю соціальних партнерів розроблено та затверджено регіональну програму розвитку професійно-технічної освіти на 2016-2018 р. р. з урахуванням необхідності модернізації мережі професійно-технічних навчальних закладів, їх укрупнення, здійснення підготовки та перепідготовки робітничих кадрів відповідно до потреб регіонів.

Протягом 2015 року було здійснено модернізацію мережі шляхом реорганізації 8 закладів профтехосвіти та створено заклади нового типу: 3 центри професійної освіти та Київський професійний коледж із посиленою

військовою та фізичною підготовкою.

Але без належного фінансування новостворених закладів не можлива їх реальна модернізація. Для оновлення матеріально-технічної бази, розробки сучасного науково-методичного забезпечення, створення навчально-практичних центрів з упровадження сучасних виробничих технологій, запровадження нових форм профорієнтаційної пропаганди, потрібні значні інвестиції. Тому на сучасному етапі оптимізувати заклади профтехосвіти було б доцільно, якби у цьому процесі брали участь і ВНЗ I-II рівня, тоді з'явилася б можливість ефективно об'єднати матеріально-технічну базу та кадровий потенціал кращих закладів для надання якісної професійної освіти.

Законом України «Про державний бюджет на 2016 рік» (ст. 27) передбачено здійснювати фінансування закладів професійно-технічної освіти за рахунок коштів місцевих бюджетів. Київська міська влада забезпечила фінансування закладів професійно-технічної освіти у повному обсязі. Рішенням Київської міської ради від 22.12.2015 року №61/61 «Про бюджет міста Києва на 2016 рік» затверджено видатки на фінансування професійно-технічних навчальних закладів м. Києва у 2016 році в сумі 332,0 млн грн.

Додатково на бюджет розвитку у 2016 році для ПТНЗ виділено 2,9 млн. грн.

Не вирішеним залишається питання надання освітньої субвенції на отримання повної загальної середньої освіти та на підтримку підготовки робітничих кадрів. Міська влада та заклади профтехосвіти ініціюють повернення фінансування цих напрямків надання освітніх послуг за рахунок державних субвенцій.

Особливістю професійної підготовки кваліфікованих робітничих кадрів є забезпечення відповідності їх професійних компетентностей конкретним потребам ринку праці. Одним із важливих завдань навчальних закладів є модернізація змісту, структури, методів професійної освіти з урахуванням вимог сучасних виробничих технологій. Єдиний шлях упровадження таких новацій – розробка державних стандартів, оснований на широких компетенціях, внутрішній інтеграції професійних вимог, створення нових робітничих професій.

У виступах керівництва професійно-технічних навчальних закладів звернуто увагу, що в умовах створення нових типів підприємств, розвитку малого і середнього бізнесу виникає потреба у підготовці робочої сили з відповідного профілю і досить високою кваліфікацією. Цю суперечність між попитом і пропозицією на ринку праці можна зняти завдяки гнучкості політики навчального закладу. Щоб підготувати конкурентно спроможного фахівця, потрібна нова техніка, програмне забезпечення, сучасні матеріали і технології.

Нажаль, відсутність у повному обсязі державного фінансування на утримання і оновлення матеріально-технічної бази заважає виконанню цієї вимоги. Тому це питання необхідно вирішувати за допомогою соціального партнерства ПТНЗ з підприємствами-роботодавцями, які забезпечують учнів робочими місцями під час проходження виробничої практики, сприяють їх працевлаштуванню після закінчення навчання, надають соціальну допомогу як учням, так і всьому педагогічному колективу училища.

Співпраця навчального закладу і роботодавців – це перспективний шлях розв'язання багатьох проблем, що виникають у процесі підготовки кваліфікованих робітників. А проблеми існують. Це:

- Значна кількість роботодавців, які потенційно можуть бути соціальними партнерами, відмовляються укласти довгострокові угоди про співпрацю у зв'язку з економічною нестабільністю;

- Не всі роботодавці висвітлюють новітні технологічні процеси, побоюючись конкуренції на ринку збуту, тримаючи нововведення як комерційну таємницю;

- Висока ціна сучасного обладнання, що унеможлиблює самостійне його придбання навчальним закладом, а співробітництво з підприємствами різної форми власності створює належні умови для відпрацювання професійних умінь і навичок учнів на підприємстві;

- Роботодавці не можуть забезпечити належні умови для проходження практики та оплати праці;

- Відсутність популяризації робітничих професій в засобах масової інформації тощо.

Звичайно профтехосвіта міста Києва не має майбутнього без участі в її житті замовників кадрів, тому хотілось би щоб і підприємства розуміли, що вони без професійно-технічної освіти також не мають змоги ефективно працювати та розвиватись.

ВИРІШИЛИ:

1. Інформації доповідачів та учасників засідання, що взяли участь в обговоренні питань порядку денного, взяти до відома.

2. Сприяти:

- залученню роботодавців та їх об'єднань до створення професійних стандартів та стандартів з конкретних робітничих професій, оснований на компетентістному підході, осучаснення матеріально-технічного забезпечення навчального процесу;

- залученню роботодавців до визначення перспективних потреб столичного ринку праці для формування реального плану регіонального замовлення на підготовку робітничих кадрів;

- забезпеченню виконання умов договорів про співпрацю між підприємствами та навчальними закладами щодо забезпечення учнів професійно-технічних навчальних закладів місцями для проходження виробничої практики та виробничого навчання з метою підвищення їх конкурентоспроможності на ринку праці та відповідності рівня професійної підготовки випускників закладів профтехосвіти потребам роботодавців із подальшим працевлаштуванням.

Департамент освіти і науки, молоді та спорту за участю Спільного представницького органу роботодавців м. Києва

Термін: постійно

3. Департаменту освіти і науки, молоді та спорту, Київському міському центру зайнятості, районним в Києві державним адміністраціям активізувати профорієнтаційну роботу для створення позитивного іміджу робітничої професії та професійної освіти, в тому числі через засоби масової інформації на міському та районному рівнях.

Департамент освіти і науки, молоді та спорту,

Київський міський центр зайнятості,

Районні в місті Києві держадміністрації

Термін: постійно

4. Департаменту освіти і науки, молоді та спорту за участю структурних підрозділів виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації), Київського міського центру зайнятості та районних в місті Києві державних адміністрацій розглянути питання організації проведення моніторингу робітничих професій для потреб міста на комунальних підприємствах та підприємствах, які забезпечують життєдіяльність столиці і є бюджетоутворюючими.

Департамент освіти і науки, молоді та спорту

Термін: до 20 жовтня 2016 р.

5. З врахуванням пропозиції Київського міського центру зайнятості, відповідно до Порядку здійснення заходів сприяння зайнятості, повернення коштів, спрямованих на фінансування таких заходів, у разі порушення гарантій зайнятості для внутрішньо переміщених осіб, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 08.09.2015р. № 696, визначити тривалість компенсації витрат роботодавця на оплату праці працевлаштованих безробітних громадян – внутрішньо переміщених осіб з числа громадян, що мають додаткові гарантії у сприянні працевлаштуванню терміном на 12 календарних місяці:

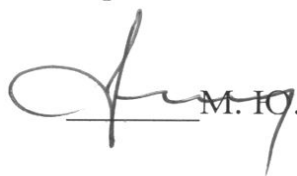
- ТОВ "Київська будівельна компанія "Техноенергобуд" на оплату праці за працевлаштованого на умовах строкового трудового договору безробітного з числа внутрішньо переміщених осіб та якому до настання права на пенсію за віком відповідно до статті 26 Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» залишилось 10 і менше років - Мілоградського Володимира Ернестовича з 21.06.2016 року;

- ФОП Несвіту Володимиру Васильовичу на оплату праці за працевлаштовану на умовах строкового трудового договору безробітну з числа внутрішньо переміщених осіб та якій до настання права на пенсію за віком відповідно до статті 26 Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» залишилось 10 і менше років - Артамонову Маргариту Валентинівну з 25.03.2016 року;

- ФОП Глазуновій Анні Олександрівні на оплату праці за працевлаштованого на умовах строкового трудового договору безробітного з числа внутрішньо переміщених осіб (категорія квоти: один з батьків або особа, яка їх замінює і має на утриманні дитину (дітей) віком до шести років) – Іваненко Михайла Володимировича з 04.05.2016 року.

6. Відповідно до п. 19 Положення про Координаційний комітет сприяння зайнятості населення (щодо почергового головування співголів на його засіданнях), наступне засідання Координаційного комітету провести під головуванням співголови від Сторони виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації).

Співголова
Координаційного комітету
сприяння зайнятості
населення – заступник
голови Київської міської
державної адміністрації

М. Ю. Поворозник

Співголова
Координаційного
комітету сприяння
зайнятості населення –
голова Спільного
представницького органу
роботодавців м. Києва

В. І. Майко

Заступник голови
Київської міської ради
професійних спілок

О. Л. Панова